

סקירה מדעית – מסלולי קריירה לעובדי חינוך והוראה

היזמה למחקר יישומי בחינוך הקימה ועדת מומחים בנושא ניהול מיטבי של הפיתוח המקצועי וההדרכה במערכת החינוך. הוועדה הוקמה במענה להזמנת משרד החינוך, על מנת ללמוד מהידע הקיים במחקר ובשטח בארץ ובעולם על מגמות עכשוויות בפיתוח מקצועי של מורים ולגבש קווים מנחים לניהול הפיתוח המקצועי של מורים כך שיתרום לקידום התלמידים. הוועדה, באמצעות היזמה למחקר יישומי בחינוך, מזמינה סקירת ספרות שתשמש אותה בדיוניה.

חברי הוועדה: פרופ' מריו מיקולינסר, יו"ר (המרכז הבינתחומי הרצליה), ד"ר קריסטה אסטרן (האוניברסיטה העברית בירושלים) פרופ' מיכל בלר (מכללת לוינסקי לחינוך), פרופ' מונא חורי כסאברי (האוניברסיטה העברית בירושלים), ד"ר גייל טלשיר (האוניברסיטה העברית בירושלים), פרופ' משה יוסטמן (אוניברסיטת בן גוריון בנגב), ד"ר תמי יחיאלי (המכללה ירושלים), פרופ' אדם לפסטיין (אוניברסיטת בן גוריון בנגב), ד"ר ניר מיכאלי (מכללת אורנים), ד"ר ורדה שיפר (מכון ון ליר בירושלים), ד"ר ענת שושני (המרכז הבינתחומי בהרצליה).

מרכזת הוועדה: רננה פרזנצ'בסקי אמיר (renana.education@academy.ac.il)

מידע נוסף על היזמה למחקר יישומי בחינוך ועל ועדת המומחים ניתן לקרוא באתר האינטרנט:
<http://education.academy.ac.il>

מטרת הסקירה ומאפייניה:

הסקירה מיועדת לאסוף ולרכז מידע על אודות מודלים של מסלולי קריירה של עובדי חינוך והוראה במדינת שונות, לצד איתור וניתוח של מחקר הבוחן את המודלים.

יש לכלול בסקירה:

1. תיאור כללי של מודלים שונים של מסלולי קריירה של עובדי הוראה במערכות חינוך בכמה מדינות מפותחות, לרבות ארצות הברית; התייחסות כללית קצרה למאפייניה של מערכת החינוך במדינה הנדונה על מנת לתת הקשר למסלולי הקריירה הנדונים; תיאור של מאפייני המסלולים, ובהם: אפיון שלבי הקריירה או התפקידים ומהותם, תחומי המומחיות הנדרשים בכל שלב, מיהו הגורם המחליט על מסלול הקריירה של כל מורה, כמה מורים יש בכל שלב או תפקיד, האם יש דרישות קדם-מנהליות או מהותיות לכל תפקיד ושלב, ואם כן – מהן, האם נדרשת הכשרה לכל שלב ותפקיד ואם כן – איזו, מהי התמיכה הניתנת למורים, מהי שיטת הקידום ומי הגורם המחליט על כך, וכך מהו מערך התמריצים להתפתחות בשלבי הקריירה.
2. התייחסות ליישום המודל ולנעשה בפועל – מידע על אודות הבחירה והמימוש במסלולי הקריירה, מאפייני תחומי ההוראה ומאפייני עובדי ההוראה הנמצאים במסלול זה.
3. התייחסות למחקר (אם ישנו) בנושא השפעת המודלים הנדונים ומידת הצלחתם. חלק זה יכול להתייחסות להיבטים המתודולוגיים של המחקר המוצג, לרבות המודל המחקרי, מספר הנבדקים והמדדים שנבדקו, מאפייני המסלולים ושלבים במהלכם, סינתזה וסיכום הממצאים והמסקנות.

יש להתייחס בסקירה למקורות מסוגים שונים:

1. סקירות מידע ודוחות של גופים ממשלתיים ולא ממשלתיים, כגון דוחות ה-OECD; דוחות ה-NCEE בקשר למערכות חינוך מובילות (Empowered Educators – How High Performing Systems Shape Teaching) (Quality around the World), או מידע על אודות מסלולי קריירה מתוך אתרים של ארגוני מורים, דוגמת אתר ה-National Council of teachers of Mathematics (NCTM) ב-<https://www.nctm.org>.
2. ניתן להתייחס לניירות המדיניות העוסקים במישרין במודלים שהוצגו.
3. מחקרים ומאמרים אקדמיים שבחנו את המודלים.

נוהל ביצוע הסקירות:

1. הצעות מקדמיות יש להגיש עד 16.4.18. ההצעה תכלול:
  - א. קורות חיים של מגיש ההצעה.
  - ב. דוגמה לסקירת ספרות או דוגמת כתיבה אחרת, שתדגים יכולת ניתוח של מחקרים אמפיריים, באורך שלא יעלה על 5 עמודים.
  - ג. רשימה ראשונית של מקורות, בהם מסמכי מדיניות ומחקרים אמפיריים.
2. חברים מוועדת המומחים ישפטו את ההצעות המקדמיות; ייתכן שייעזרו במומחים חיצוניים.
3. אורך הסקירה לא יעלה על 50 עמודים. הסקירה תיכתב בעברית; גופן דוד בגודל 12 נקודות וגופן TNR בגודל 11 נקודות ישמשו לכתובת העברית והאנגלית, בהתאמה. הרווח בין השורות יהיה של שורה וחצי, ובין פסקות – של שתי שורות. המחבר ימסור את טיוטת הסקירה (אלקטרונית) לא יאוחר משישה שבועות לאחר שהצוות יודיע על אישור ההתקשרות עם כותב הסקירה.
4. בנוסף תכלול הסקירה תקצירים (של עד 800 מילים) בעברית ובאנגלית, וכן טבלה מרכזת שמשווה בין המודלים השונים בכל אחת מהמדיניות הנסקרות בקטגוריות שפורטו בסעיפים 1-2 לדרישות.
5. טיוטת הסקירה תוגש לבחינת הוועדה. ייתכן כי בתוך כשבועיים מיום הגשת הטיוטה יקבל המחבר הערות ובקשות לתיקונים. על המחבר להגיש את הסקירה המתוקנת לא יאוחר משבועיים לאחר קבלה (אלקטרונית) של ההנחיות לתיקונים.
6. לאחר שיאושר כי הכותב מילא אחר הנדרש בהערות, תשמש הסקירה המתוקנת את הוועדה בדיוניה. הוועדה עשויה להחליט על הנגשת הסקירה גם לציבור הרחב, באמצעות המרשתת, או לצרפה כנספח למסמך המסכם שייכתב לקראת סיום עבודתה. זכויות היוצרים על המסמך יהיו שייכות לאקדמיה הלאומית הישראלית למדעים. מחבר הסקירה יורשה לעשות בה שימוש בפרסומים מדעיים, כמקובל.
7. אם הוועדה תבחר שלא להנגיש את הסקירה לציבור, יותר למחבר לעשות בה שימוש, ואזכור שם היזמה יהיה כפוף לאישור מפורש וכתוב של הוועדה. אם הוועדה תקיים יום עיון או סדנה ותבקש מהמחבר להציג את עבודתו, ימלא המחבר אחר בקשת הוועדה.
8. ההתקשרות בשם **היזמה** תיעשה על ידי האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים. **היזמה** תשלם סכום של 14,000 ש"ח תמורת הסקירה: 50% מהסכום ישולמו כשהוועדה תאשר שקיבלה את טיוטת הסקירה לשביעות רצונה, והיתרה תשולם לאחר שוועדת המומחים וועדת ההיגוי של היזמה יאשרו שהייתה התייחסות מלאה להערות הוועדה והעמיתים, ושהתקבל נוסח מתוקן וערוך לשביעות רצונם של חברי הוועדה.